

Gálatas

¹⁻² Høøch Pablo, hädaa nócyhøch nhädiuumby mөөдä hermanohajxy yaabä nägøxiä. Mijts hädaa nocy nyajnäguejxyp, mijts hermanodøjc jim tsänaabiä Galacia. Cab hajxy mmäná'anät cooch jäya'ay tøø xwyiinguexy. Jesucristøch xwyiinguex mөөдä Dios ja'a nDeedyhajtäm. Jaaya'ayädsä Jesucristo yagjujypiøjc. ³ Weenä Dios ja'a nDeedyhajtäm hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mөөдä Jesucristo ja'a nWiindsønähajtäm. ⁴ Jaaya'ay hajxy xñähho'túutäm ja'a nbojpä ngädieeyhajtäm nebiä Dios ja'a nDeedyhajtäm tøø miäna'añän. Paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm nebiä haxøøgpä hajxy yaa xñähwáatsämät hädaa yaabä naaxwiin. ⁵ Tsøgä Dios hajxy mõj jaanç pädáacäm cøjxta'axiøø. Amén.

⁶ Hermanodøjc, Dios hajxy xmiøjyáaxäm je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy xchójcäm. Pero tøøch nmädoyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panøcxnä je'eguiøxpä coo ja'a wiingmädia'agy hajxy tøø mbadu'ubøjnä. Nyagjuøøbiøch jaduñ coo ja'a Dios hajxy paquiä tøø mnajtshixøøñä. ⁷ Pero cabä wiingmädia'agy jii neby hajxy mnähwá'adsät. Jaduñä häna'c-hajxy näje'e wiädity yajñähixøøbiä. Xjia jøjcaxøø'owaamb mijts jaduñ. Ja'a høhñda'agymiädia'agy mijts hajxy xyajñähixøøby ja'a Jesucristocøxpä. ⁸⁻⁹ Tøøch mijts jaduñ nhuuc nämaabiä, y chaach jadähooc nmänáangumbä, tøøch mijts

ja'a Diosmädia'agy nyajnáhixø'øy neby hajxy jaduhñ mnähwá'adsät. Pero coo mijts pøn wiingmädia'agy xyajnáhixø'øwät, jiby nõcxy quia'awa'añ haxøøgtuum, hoy piønä, hoy yhøøchä, hoy jim jia tsooñ tsajpootyp.

¹⁰ Ndsøjpiøch coochä Dios xquiumáyät. Cábøch ndsocy coochä cu'ughajxy xquiumáyät. Cooch häxøpy jaduhñ ndsocy, cábøchä Jesucristo häxøpy hoy nbanøcxnä.

¹¹⁻¹² Hermanodøjc, huuc wiinjuø'øw hajxy jaduhñ, hädaa mädiá'agyhøch mijts nyajwiingapxøøbiä, ja'a Jesucristøch xmiooy; ca'a jäya'ayä xmiooy hädaa yaabä naaxwiimbä.

¹³ Tøø hajxy mmädoyhaty nébyhøch hijty nwädity, mänájøchä judíos miädia'agy hajxy hánajty nbanøcxnä. Mnajuøøby hajxy nébyhøchä jäya'ayhajxy hijty ndsaaçhtiuñ nägø'ø nädecypiä, ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä. Páadyhøch hijty ndsaaçhtiuñ nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ ñajtshixø'øwät. ¹⁴ Maa yø'ø judíos miädia'agyhajxy myiñän, maas hóyhøch hijty nbanøcxy. Cábøch nmägunaax pøn hijty xyhabexy, ja'a høøch nmädu'ugyee'taact. Hix, maas pedyíjøch hijty ngudiuñ ja'a nhap ndeedy quihdujthajxy ja'a jecypiä. ¹⁵ Pero tøøchä Dios hijty xwyiimbiy, cáhnøch hánajty nmiñ nga'ayñä. Páadyhøch tøø xmiøjya'axy cooch xjiaançh tehñ chocy. ¹⁶ Mänitä Dios miänaañ coochä yHuung nhixyhájtät, nébiøchä miädia'agy jaduhñ nyajwiingapxøøyyät ja'a hajxy ca'a judiøspä, neby hajxy jaduhñ ñähwá'adsät. Cooch jaduhñ njajty, cábøch hoy pøn tøø nyajmøødmädia'agy, ¹⁷ ni

ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Jerusalén, ja'a hajxy hijty tøø wyiinguexyíjábä ja'a Dios. Pero Jiménez nnøcxtøøyy Arabianaaxooty. Mänitøch nwiimbijty, nmejtstägajch maa ja'a cajpt xiøhatiän Damasco.

¹⁸ Coø tægøøgjomøjt hänajty tøø ñajxnä, mänitøch jim nnøcxy Jerusalén. Jiménez Pedro hoy nhixyhaty. Mänitøch nmøødhijty majmocxxøø. ¹⁹ Jiménez Jacobo nhixyhajpä ja'a nWiindsøn hájtämä piuhya'ay. Pero cábøchä hermano wiingpä nhijxy, ja'a wiinguexypä. ²⁰ Tehm tiøyhajt jaduhñ nébiøch chamñ njaayän. Cáboch nhøhñda'agy. Diøshøch jaduhñ xyhijxp coøch nga'a høhñda'agy.

²¹ Mänitøch hoy nwädity Sirianaaxooty møødä Cilicanaaxooty. ²² Ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Judeanaaxooty, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänajty panøcxäbä, cáhnøch hajxy hänajty nhixyhatyñä. ²³ Jagooyyä hajxy hänajty miädooyyä coøchä Diosmädia'agy hänajty nyajwa'xnä. Tøø hajxy hijty miädoxyhaty coøchä hermanohajxy hijty ndsaächtiuñ, nebiä Diosmädia'agy hajxy ñajtshixó'øwät. Pero coøchä Diosmädia'agy hänajty nyajwa'xnä høøchpä, ²⁴ paadiä Dios hajxy miooyy Dioscujú'uyäp ja'a høøchcøxpä.

2

¹ Coø majmactsjomøjt hänajty tøø ñajxnä, mänitøch hoy ngoo'nä Jerusalén møødä Bernabé møødä Tito. ² Diøshøch jim xquiejx. Jiménez Jacobo nmøødhamugøøyy hamee'ch møødä Pedro møødä Juan. Jim hajxy hänajty quiopc-haty maa ja'a hermanodøjc-hajxiän. Mänitøch

hajxy nyajmøødmädiaacy nebiátyhøchä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapxø'øy, ja'a hajxy ca'a judíospä, neby hajxy hoy ñähwá'adsät. Páadyhøchä copc-hajpädøjc jawyiin nyajmøødmädiaacy, nébiøch hajxy jaduhñ xquia'a jøjcaxø'øwät. ³⁻⁵ Xjiøjpøgøøyy højts jaduhñ; cab højts waamb xñämaayy. Tøø häna'c-hajxy näje'e yajtägø'øy maa ja'a hermanodøjc-hajxiän; nøm hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy hajxy pianøcxpä; pero cab hajxy hänajty tøyhajt pianøcxy. Højts hajxy xjia jøjcaxø'øwaañ. Coø højtsä Jesucristo miädia'agy hänajty nbanøcxänä, cab højtsä judíospä cuhdujt hänajty nbanøcxnä. Pero cab højts nmøjpädaacy, neby højts mijts hoy njaac yajwiingapxø'øwät ja'a tøyhajt, nej mijts jaduhñ hoy mnähwá'adsät. Jaduhñ hajxy hänajty jia mänaambä coo ja'a Tito ween yajcircuncidarhaty nebiä judíoshajxy quiuhdujthatiän, hoyyä Tito hänajty quia'a ja judíospä. Cabä copc-hajpähajxy miänaañ coo ja'a Tito yajcircuncidarhädät.

⁶⁻⁹ Cábøchä Jacobohajxy hänajty nmøjpäda'agy, hoy hajxy hänajty tøø jia päda'agyii copc-hajpä. Hix, cabä Dios hajxy xmiøjpädäacäm, hoyyä møjtuung hajxy nja møødhájtäm. Mänitøch hajxy xyhixyhajty coochä Dios hänajty tøø xwyiinguexy, coochä miädia'agy nyajwiingapxø'øyyät ja'a ca'a judíospähajxy, nebiä Pedro hänajty tøø wyiinguexyiijän coo ja'a judíoshajxy yajwiingapxø'øwät. Mänit højts ja'a copc-hajpähajxy xjiøjpøgøøyy møødä Bernabé. Mänit højts tu'ugmädia'agy nmähmøøyy coo højts nwädítät maa ja'a ca'a judíospän, chaads

hána'c-hajxy jaduhñ wiädítät maa ja'a judíospän. Y cábøch hajxy nej xyhanehmy. ¹⁰ Jagooyyá højts xñämaayy coo højtsä häyoobäya'ayhajxy nbuhbédat. Jaduhñch nnä'ägä cuhdujthaty.

¹¹⁻¹⁴ Mänítøchä Bernabé nmøødhädaacy maa ja'a cajpt xiøhatiän Antioquía. Cujecy højtsä Pedro xpiagädaacy. Mänitä Pedro tiägøøyy caamiujpä møødä hermanodøjc ja'a ca'a judíospä. Mänitä Jacobo miägu'ughajpähajxy näje'e quiädaacpä. Mänitä Pedro quia'a møødcaamiújcänä ja'a hajxy ca'a judíospä. Hix, chähgøøbiä Pedro hánajty coo ja'a hermanodøjc-hajxy miädoyhádät jim Jerusalén, ja'a hajxy hánajty jaac panøcxpä ja'a judíoscuhdujt. Mänitä Bernabé piajatcøøbiä møødä hermanodøjc-hajxy nägøxiä ja'a judíos, coo hajxy quia'a møødcaamiugaannä ja'a hajxy ca'a judíospä. Hix, mejtstu'u ja'a wyiinmahñdyhajxy hánajty. Y cooçh nhijxy neby hajxy hánajty jiatcø'øyän, coodsä tøyhajt hajxy quia'a panøcxnä, ja'a Diosmädia'agy, mänítøchä Pedro njøjcuhojøøyy ja'a hermanodøjc wyiinduumhajxy. “Jue'e miich, mjudíos miich, y caj miich hijty nbanøcxy ja'a judíoscuhdujt. Caj miichä cuhdujt mnä'ägä møødä coo miichä wiinghana'c mädsibø'øbä mnämä'awät coo hajxy pianøcxät ja'a judíoscuhdujt.” Páadyhøchä Pedro jaduhñ nhojy coo je'e ja'a pojpä hánajty miøødä.

¹⁵ Jue'e højtshájtäm, judíos højts nmiin ngáhwäm. Caj tyijy højts ngahwiindøyyä nebiä wiingjäya'ayhajxiän. ¹⁶ Pero, paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot

nmábójcäm, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy ngudiúunäm nebiä jecyquihdujt myiñän. Coo ja'a Jesucristo miädia'agy mga'a mábójcät, cabä Dios xpiädá'agät hawa'adstuum, hoy mja cudiuñ nebiä jecyquihdujt myiñän.

¹⁷ Pero tsøc mänáanäm, coo jaduhñ quiähxó'øgät coo højts ngahwiindóyyäbä, hoyyä Jesucristo miädia'agy nja mábójcäm, cab hajxy nmänáanämät cooc tyijy ja'a Jesucristo tøø xyajtu'udägóoyyäm.

¹⁸ Coo højtsä jecyquihdujt nnajtshixóøyyämät, cab jaduhñ yhoyyä coo hajxy jadähooc nbadu'ubójcämät. Hix, cähxó'øgäp jaduhñ coo højts ja'a pojpä cädieey nmøødhájtäm.

¹⁹ Pero høøch, cábøchä jecyquihdujt nbanøcxnä. Tøøch nnajtshixøøñä, nébiøchä Dios hamuumdu'joot jaduhñ nbanøcxnät. ²⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp, páadyhøch je'e hamuumdu'joot nbanøcxy; cábøch nhamdsoo wiinmahñdy nyajtunaanä. Tu'ugmädiá'agyhøchä Jesucristo xmiøødhijnä. Xchójpøch je'eduhñ, páadyhøch tøø xñähho'tu'udy.

²¹ Paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmábójcäm; ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy ngudiúunäm. Coo häxøpy quia'a jaduhñä, xiøøbä ja'a Cristo häxøpy tøø ñä'a ho'ogy. Paady, cábøchä hoyhajt nnajtshixø'øwa'añ mädyijøchä Dios tøø xmiø'oy.

3

¹⁻⁵ Mijts hermanodøjc, nej, mguhmañøøby hajxy jaduhñä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panøcxaanä. Nej, mbanøcxtägatsaambiä

jecyquiuhdujt hajxy jadähoocä. Mnajuøøby hajxy coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Coo mijtsä Jesucristo miädia'agy tøø mmäbøjcä, paadiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy tøø xmio'oy, paadiä hoy-yagjuøøñäjatypä tøø yajnaxy maa mijtsän. Ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a jecyquiuhdujt hajxy hijty mgudiuñ. Pero cabä ndijy ja'a Diosmädia'agy hajxy tøyhajt mnajtshixø'øwa'añ.

⁶ Ja'a Abraham, ja'a hajxy nhaphájtäm ja'a hajxy ndeedyhájtämbä, miäbøjc je'e ja'a Diosmädia'agy. Paadiä piädaacä hawa'adstuum. ⁷ Y coo højtsä Diosmädia'agy nbamäbøjcämät, mänitä Dios hajxy xpiädáacämät nebiä Abraham yhap yhocän. Mänit højts xpiädáacänät hawa'adstuum. ⁸ Jéquiänä Dios ja'a Abraham ñämaayy: "Miihcøxpøchä jäya'ayhajxy nbuhbeda'añ nägøxiä ja'a wiinduhmyhagajtpä je'eguiøxpä coo miihc tøø mmäbøcy." Jiiby jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Jaduñ hajxy nyajnajuøøyyäm coo ja'a Dios hajxy xpiäda'agáanäm hawa'adstuum pønjaty mäbøjp, hoy hajxy quia'a ja judíosä. ⁹ Entonces, ja'a hajxy mäbøjpä, jaduñ hajxy piuhbedyii nebiä Abraham jecy piuhbejtän.

¹⁰ Ja'a hajxy jaduñ mänaambä cooc tyijy hajxy ñähwa'adsa'añ je'eguiøxpä coo ja'a jecyquiuhdujt hajxy quiudiuñ, haxøøgtuum hajxy je'e piäda'aga'añii. Jaduñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a jecyquiuhdujtän, "Haxøøgtuum piäda'aga'añii pønjaty hoy ca'a cudiuumb nebiaty hädaa libro xyhanéhmäm." ¹¹ Jaduñ jiiby myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

“Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbójcämät, mänitä Dios hajxy xyajnáhwáatsämät.” Ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy hajxy ngudiúunäm ja'a jecyquihdujt. ¹² Pero jaduhñä jecyquihdujt miäna'añ: “Pøñä jecyquihdujt cudiuumb, hawa'adstuum piäda'aga'añii.”

¹³ Coodsä jecyquihdujt hajxy hijty hoy nga'a cudiuánañäm, haxøøgtuumä Dios hajxy hijty xpiäda'agáañäm. Pero xñäxúu'tsämä Dios hajxy jaduhñ; paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm; paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Jaduhñä jiihy myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Pøñ möjpahbéjtäp quepyquiøxp, tøø hñajty piäda'agyii haxøøgtuum.”

¹⁴ Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ piuhbéjtäbät, ja'a hajxy ca'a judíospä, nebiä Abraham jecy piuhbejtän. Y coo hajxy nmäbójcämät, mänitä Dios ja'a yhEspíritu hajxy xmio'owáañäm nägøxiä neby hajxy jecy xyajwiinwaanøøyyäm cooc hajxy xmio'owáañäm.

¹⁵ Hermanodøjc, tsøg hajxy mädiáacäm neby hajxy yaa nguuhdujthájtäm hádaa yaabä naaxwiin. Coo pøñ tii yajcuhdúgät maa ja'a hagujtøjcän, coo fyirmarhadät, ni pøñ jaduhñ quia'a yajtägátsät, ni quia'a mäná'anät coo quia'a hoyyá. ¹⁶ Bueno, coo ja'a Dios ja'a Abraham miøødyajcuhdujcy cooc hoy miänaajä piuhbeda'añ, jaduhñ miänaambä cooc ja'a Abraham yhap yhoc miøødyajcuhdújcäbä. Jaduhñ jiihy myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. (Cab jaduhñ myiñ cooc hajxy nämay miøødyajcuhdujcä.) Coo jaduhñ miäna'añ: “Abraham yhap yhoc”,

ja'a Jesucristo jaduñ nänóomäp. ¹⁷ Y coo mádaaxmägo'xcuhii'xmajcjomøjt hñajty tøø ñaxy, mänitä jecyquiuhdujt piädaacä. Pero cab jaduñ yajtägajch nebiä Dios ja'a Abraham hñajty tøø miøødyajcuhduquiän. ¹⁸ Coø häxøpy quia'a tøyhajtä jaduñ, cab häxøpy tiuñ nebiä Dios jecy yajcuhdujquiän.

¹⁹ Paadiä Dios ja'a jecyquiuhdujt yejcy neby jaduñ quiähxó'øgät coo ja'a pojpä cädieey ha-xxy nmøødhájtäm. Pero coo ja'a Jesucristo yaa tøø yhoy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a hñajty tøø miøødyajcuhdugyíjábä, cabä jecyquiuhdujt jaduñ tiunaanä. Bueno, coo ja'a Dios ja'a jecyquiuhdujt piädaacy, mänitä mioonsä tsajpootypä ja'a Moisés hoy mio'oy. Mänitä Moisés jiøyejnajxy. ²⁰ Pero hamdsoo ja'a Dios ja'a Abraham miøødyajcuhdujcy; cabä jiøyejnajxpä jaduñ ñä'ä yajtuuñ.

²¹ Cab hajxy nmänáanämät coo ja'a jecyquiuhdujt yajtägajch nebiä Dios hñajty tøø yajcuhduquiän. Coø ja'a Dios häxøpy tøø miäna'añ coo hajxy cu nnähwáatsäm maa ja'a jecyquiuhdujtän, pues tøø ja'a jecyquiuhdujt hajxy häxøpy xya-jnähwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. ²² Ja'a Diosmädia'agy jaduñ mänaamb coo hajxy nägøxiä nhíjtäm haxøøgtuum je'eguiøxpä coo ja'a pojpä cädieey hajxy nmøødhájtäm. Pero coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbójcämät, mänitä Dios hajxy jaduñ xyhuunghájtämät nebiä jecy yajcuhdujquiän.

²³⁻²⁵ Tuungpaatpä jecyquiuhdujt hijty. Tsipcøxp højts hijty ngudiúunäm. Pero coo ja'a Jesucristo tøø yhoy, cab højtsä jecyquiuhdujt nbanócxänä.

Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcamät, jaduhñä Dios hajxy xyhuunghájtämät.

²⁶ Y xjiaançh huunghajp mijts ja'a Dios je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbøjcä, coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy. ²⁷ Y coo hajxy jaduhñ mmøødhidät, coo hajxy jaduhñ mnäbétät, mänitä Dios hajxy xyhuunghadät, nebiä Dios ja'a Jesucristo yHuunghatiän. ²⁸ Tu'ugmädia'agy hajxy mhijnä møødä Jesucristo. Cabä Dios tiehm yajtøy pø mjúdios, pø caj, pø mmäyøø, pø caj mmäyøøjä. Cabä Dios yajtøy ja'a haagä tehñ ya'adiøjcpä, ja'a haagä tehñ tio'oxiøjcpä. Jøjwa'achä yajtøy. Jaduhñä Dios hajxy xyhijxnä nebiä yhamdsoo huungän. ²⁹ Y coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xyhuunghaty, nebiä Dios ja'a Abraham jecy yhuunghajtiän.

4

¹⁻² Jaduhñds je'e, coo jäya'ayhajxy hänäjty näje'e yho'ogaannä, mänit hajxy miäna'añ coo yhuunghajxy yhíxäxät ja'a miägu'ughajpähajxy. Coo ja'a yhuunghajxy miøjjøøñät, mänit nädeedy hajxy miämähmøøñät. Pero coo hajxy hänäjty miuutsnä, jaduhñ hajxy yhane'emyii nebiä moonsän, høxtä coonä hajxy hänäjty tøø miøjjøøñä. ³ Y højtshájtäm, coo ja'a Jesús hajxy hänäjty nga'a hixyhájtämnä, jaduhñ mäwínäts hajxy hijty nhíjtäm nebiä hane'emybiän coo ja'a jecyquiuhdujt hajxy hijty tehngajnä nbanøcxäm. ⁴ Pero coo yhabaaty, mänitä Dios ja'a yHuung quiejxy; Jesucristo je'e. Hoy je'e miñguia'ay neby højtshájtämän yaa judíosnaaxooty, maa

ja'a jecyquihdujt tiuñän. ⁵ Paadiä Jesús queijxä neby højts jaduhñ xñähho'túutämät, je'eguiøxpä coo højts ja'a jecyquihdujt hijty nbanócxäm tehngajnä. Coo hajxy xñähho'túutäm, xyhuunghájtäm ja'a Dios hajxy jaduhñ.

⁶⁻⁷ Xmio'owáañäm hajxy jaduhñ nebiaty ñägapxy. Cab hajxy nhíjtänä nebiä hane'emybiän. Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, paadiä yhEspíritu hajxy xyajnäguéjxäm. Paady hajxy je'e nnámáayyäm: “Teedy” hamuumdu'joot.

⁸ Jue'e mijts hijty mwi'i wyiingudsähgøøby, quepychech naaxpoch. Cahnä ja'a Dios hajxy hánajty mhixyhatyñä. ⁹ Pero coo ja'a Dios hajxy tøø xwyiimbiy, paady hajxy mhixyhajnä. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a jecyquihdujt hajxy jadähooc mbadu'ubójcombät. Cab hajxy nyaghanéhmanät maa ja'a jecyquihdujtän. ¹⁰ Pero mijts, je'enä xøø hajxy mwi'i yagjadyii. Jaduhñ tyijy hajxy mnähwa'adsa'añ. ¹¹ Nej, xiøøbøch mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nja yajwiinhixø'øyä. Pø tøyhajt jaduhñ, njaanč tehñ yagjuøøbiøch jaduhñ.

¹²⁻¹⁴ Hermanodøjc, nnámá'awäbøch mijts cooçh mijts xpiähixät. Najtshixø'øw ja'a jecyquihdujt hajxy nébiøch tøø nnajtshixø'øyän. Mänájøch mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxøøçhoonän, hóyhøch mijts xmiägu'ugpøjcy. Jadúhñhøch hajxy xjijpøgøøyy nebiä Diosquexiän, nebiä Jesucristän. Cábøch hajxy xxixøøghajty, hóyhøchhä pa'am hánajty nja møødä, hóyhøch mijts hoxixøøghajnä hánajty xjia hixy. Cooçhä pa'am hánajty nmøødä, páadyhøch jim nmähmøøyy maa mijtsän. ¹⁵ Pero mijts,

cab hajxy jootcuyc mhijnä. Pänebiä hajxy tøø mjaty. Mänäajøch jim nhitiän maa mijtsän, høøchcøxpä mijts hänajty mduñ hoy miädyii mayhajtä. Xmióobiøch mijts hänajty hoy tyijä. ¹⁶ Páadyhøch mijtsäda'a xquia'a mägu'ughadaañnä cooçh mijts tøø nhawáañäm ja'a tøyhajt.

¹⁷ Y häna'c-hajxy høhndaacpä, paady mijts hajxy xmiägu'ughada'añ nébiøch mijts jaduhñ xquia'a panøcxnät. Pero caj mijts hajxy hamuumdu'joot xmiägu'ughada'añ. Xñä'ä wiinhøønaamb mijts hajxy jaduhñ. ¹⁸ Hoy hit jaduhñ coo mijts pøn hamuumdu'joot xmiägu'ughádät hoy miänaajä, hóyhøch hänajty jim nga'a ja hity maa mijtsän. ¹⁹ Mägu'ughajpä, jaançh tehñ jootmayhájjøch jadähooc ja'a mijtsøxpä. Jiaançh tehñ chójpiøch njoot coo mijts ja'a Jesucristo mmøødhídät tu'ugmädia'agy. ²⁰ Cu nnøcxyhøch jim maa mijtsän. Cu nmøødmädiáacyhøch mijts jaduhñ yajxon. Cooçh mijts hoy nga'a møødmädia'aga'añ hajäya'ayhaam, cábøch nnajuø'øy nébiøch ndaj nmáyät ja'a mijtsøxpä.

²¹ Hoorä, pø chojpiä mjoothajxy tehngajnä coo ja'a jecyquihdujt hajxy mbanøcxa'añ, huuc mädoḡ hajxy neby jilby myiñän maa ja'a jecyquihdujtän. ²²⁻²³ Metscä Abraham yhuung hänajty. Tu'ug hänajty xiøhajty Isaac. Tøø Dios Abraham hänajty jaduhñ yajwiinwaanø'øy coo ja'a Isaac hänajty myina'añ quia'awa'añ. Abraham yhamdsoo huunghajxy je'eduhñ møødá tio'oxiøjc. Jatu'ugpä, Ismael je'e xiøhajpä. Jaduhyyä je'e ñä'ä miiñ ñä'ä cahy. Moonsä je'e tiajhajt. ²⁴⁻²⁵ Hädaa mädia'agy, nebiä hijxtahñdän

hádaa jaduñ. Ja'a Ismael tiaj, ja'a Agarhappä, moonsähapp hánajty je'e. Cabä yhamdsoo cuhdujt hánajty yaghity. Hoorä, coo ja'a Dios ja'a cuhdujt yejcy maa ja'a tuñ hánajty xiøhatiän Sinaí, jim Arabianaaxooty, jaduñ mäwíinäts hajxy nhíjtäm nebiä Agar hánajty mioonsähatiän. Cabä nhamdsoo cuhdujt hajxy nyaghíjtäm. Mejtstu'u ja'a tuñ hánajty xiøhaty. Xøhapp hánajty Sinaí, møødá hánajty xiøhaty Agar. Ja'a cajpt jaduñ xøhappä Jerusalén, ja'a hádaa yaabä naaxwiimbä, jaduñ mäwíinäts je'e nebiä Agarän. Hix, cabä Jerusalénpä-jäya'ay yhamdsoo cuhdujt hajxy yaghity. ²⁶ Jaduñ ja'a cajpt jim xiøhappä tsajpootyp Jerusalén. Jim hajxy nxøønájxäm. Cabä jecyquihdujt jim tiuunnä nebiä Dios yejquiän Sinaí. Jemyguiuhdújtäts jim túunnäp. ²⁷ Jaduñ jii by myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Huuc xoonda'ag, hoyyá huung mga'a ja paadyñä,
Maas may miích huung mbaada'añ.

Cabä mmoonsä may jiaty paada'añ.

²⁸ Hoorä, hermanodøjc, tøø ja'a Dios hajxy xyajnähdiájäm coo hajxy xyhuunghadáanäm, nebiä Isaac yajnähdiájän. ²⁹ Dios ja'a yhEspíritu ja'a Isaac yajmägunuu'xøøyy coo myíinät. Cabä Ismael yajmädsøjcy coo ja'a Abraham ja'a Isaac yhuunghádät. Jaduñ mäwíinäts højtsä jäya'ayhajxy xquia'a yajmädsøjcäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtämät. ³⁰ Jaduñ jii by myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Høxquejxpädsøm yø'ø to'oxymoonsä møødá yhuung." Cabä moonsä yhuung ñä'ägädä puhmo'owa'añii ñädeedy. Pero yhamdsoo

to'oxiøjc yhuung, je'eds jaduñ mio'owaamby.
 31 Hermanodøjc, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot ndsójcäm, jaduñ mäwínäts hajxy nhíjtäm nebiä Isaac jecy yhijtän. Pero ja'a hajxy ca'a tsojpä, jaduñ mäwínäts hajxy je'e nebiä Ismaelän, ja'a moonsä yhuung.

5

1 Coo ja'a Dioscuñdujt hajxy nyaghíjtäm, mädyii ja'a Moisés jecy miähooyy, jaduñ mäwínäts hajxy hijty nhíjtäm neby hajxy hadsip yajtuñíjábän. Coo ja'a Jesucristo quiädaacy, mänit hajxy xñámáayyäm coo ja'a jecyquiuhdujt hajxy nga'a möjpädáacänät. Xyhawáañäm hajxy jaduñ neby hajxy nnähwáatsämät. Hamuumdu'jootä Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxät. Cabä Moisés jiecycyquiuhdujt hajxy mbadu'ubójcät jadähooc.

2 Huuc hamädoowhit hajxy. Coo hajxy nyajcircuncidarhíjtämät cooc tyijy hajxy jaduñ nnähwa'adsáañäm, xiøøbä ja'a Jesucristo hajxy häxøpy tøø xñä'ä nähho'túutäm. Høøch jaduñ mänaamb, Pablo. Diosquéyhøch høøch. 3 Jadúñhøch jadähooc nmänáañgombä, pønjaty mänaamb coo hajxy yajcircuncidarhädät, tsipcøxp hajxy quiudiúnät nebiatiä Moisés jiecycyquiuhdujt yajnáhdijy coo hajxy quiudiúnät. 4 Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ: "Páadyhøch nnähwa'adsa'añ coochä Moisés jiecycyquiuhdujt hoy ngudiuunä." Pero cab jaduñ tiøyyä coo hajxy ñähwa'adsa'añ. Hix, cabä Jesucristo hajxy miøødhijnä tu'ugmädia'agy. 5 Pero nmäbójcäm højts coo hajxy nnähwa'adsáañäm

ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbedáañäm. ⁶ Coø ja'a Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhíjtämät, cab jaduhñ ñejpiä pø tøø hajxy nyajcircuncidarháltäm, o pø caj. Je'eduhñ tsoobaatp coø ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcamät y coø hajxy hamiñ häxøpy nniçhójcamät nebiä Jesucristo hajxy xchójcam.

⁷ Hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty mbanøcxy. Pätiidä hajxy coø tøø mnajtshixø'øy. Pábøndä hajxy tøø xwyiinhøøñ. ⁸ Ca'a Dyiosä hajxy xyajnajtshixøøyy. Jaaya'ay hajxy xyajnáhdíjjäm coø ja'a miädia'agy hajxy nbanøcxämät. ⁹ Jaduhñä jäya'ayhajxy miäna'añ: “Coo tsajcaagychooy weeñtiä nbädáacämät, cøxiä harina yajtägø'øyii.” Jaduhñ mäwíinäts højtsháltäm coø häna'c høhñda'agymiädia'agy hajxy xyajnáhixøøyyämät; nägøxiä hajxy jaduhñ nmá'tämät. ¹⁰ Nbädáacypiøçhä njuøhñdy ja'a Dioscøxpä coø wiingmädia'agy hajxy mga'a mäbøgät. Dios jaduhñ yajcumädowaamb pøn mijts høhñda'agymiädia'agy xyajnáhixøøby.

¹¹ Tehngájnoçhä Diosmädia'agy nyajwa'xy coø ja'a jäya'ayhajxy ween miäbøcy; je'eguiøxpä coø ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Páadyhøçhä jäya'ayhajxy xmiähanhaty. Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyijy høøçhä mädia'agy nyajwa'xy coø hajxy ween ñiseñapäda'agyii. Pero cab jaduhñ ñä'a tøyyä. Cooçhä mädia'agy häxøpy nyajwa'xy coø hajxy yajcircuncidarhádät, cáboçhä jäya'ayhajxy häxøpy xmiähanhaty. ¹² Yø'ø häna'c mijts xjia wi'i ñämaabiä coø hajxy myajcircuncidarhádät, ween hajxy jaduhñ xpiuhwaatsnä.

¹³ Tøø mijts ja'a Dios xyajnáhdijy coo ja'a Moisés jiecyquihdujt hajxy mnajtshixøøyyät. Pero cabä Dios jaduhñ miäna'añ coo hajxy cøxpänejpiä mjäya'ayhädät. Jaduhñ miäna'añ coo hajxy yajxón mničhogøøjät, coo hajxy yajxón mnibiuhbedøøjät.

¹⁴ Jaduhñä Dios jiecyquihdujt miäna'añ coo hajxy hoy piønä mdsoc mba'häyówät hädaa yaabä naaxwiin nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mdsocquian. ¹⁵ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mnimiähañhadøøjät tu'ugpä tsajtøjc, jaduhñ hajxy mga'a niyajtägoyyøøjät.

¹⁶ Hoy hajxy mwädítät ja'a Diosmäjaagøxpä. Cabä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy myaghíjnät, hoyyä mjoothajxy hánajty tii jia tsocy.

¹⁷ Ja'a Diosmäjaa, cabä tu'ugjuøhñdy yhity møødä haxøøgcuhdujt. Coo hánajty haxøøg mjatcø'øwa'añ, Dios xyhadujp mga'a jatcø'øy jaduhñ cøxpänejpiä. Hoorä, coo ja'a mjoot hánajty chocy coo hánajty hoy mwädita'añ, ja'a mhaxøøgwiinmahñdy jaduhñ xyhadujp. ¹⁸ Pø chojpiä mjoot jaduhñ coo ja'a Diosmäjaagøxpä mwädítät, cabä Moisés jiecyquihdujt mbanøcxänät.

¹⁹ Madiu'u ja'a jäya'ayhajxy yhaxøøgcuhdujthaty: jabiøcy hajxy ñimiøødtsäna'ayii; cøxpänejpiä hajxy jiäya'ayhaty; haxøøg hajxy wiädity, hoy hajxy jia to'oxiøjcmøødä; ²⁰ wyiingudsähgøøbiä quepychec naaxpoch hajxy; mähijxp mähäxujp hajxy; nimiädsiphájtäp hajxy; yhadsojpy hajxy mädyijatiä miägu'ughajpähajxy miøød; paquiä hajxy ñimiäjootma'adyii; wiinduc-ho'p hajxy; nibiuhyohdiúutäp hajxy; cab hajxy tiu'ugmädia'aguiä; ²¹ hadsojt hajxy wyl'i miøød;

jäya'ay-yagho'p hajxy; haxøøghuucp hajxy, haxøøgjøø'xp hajxy; madiu'u hajxy jaduhñ jiatcø'øy. Tøøds mijts nja yagjahmiech, chaads jadähooc nhawáanäm: pøn haxøøgcuhdujt møød, cab jim ñøcxa'añ tsajpootyp.

²² Pero coo ja'a Diosmäjaagøxpä hajxy nwädíjtämät, Dios hajxy jaduhñ xpiuhbéjtäm coo ja'a jäya'ay hajxy hoy nmägu'ughájtämät, coo hajxy nxoondáacämät, coo hajxy jootcuyc nhíjtämät, coo hajxy nmee'xtújcämät, coo ja'a nmäjøøn coo ja'a nmädøjc hajxy yajxón nmägu'ughájtämät, coo ja'a hojioot hajxy nmøødhájtämät, coo hajxy nga'a høhñdáacämät, ²³ coo hajxy mee'xxieemy nhíjtämät, coo hajxy jootxeemy nhíjtämät. Coo hajxy jaduhñ njäya'ayhájtämät, cab hajxy pøn waamb xñámáayyämät. ²⁴ Pønä Jesucristo miädia'agy panøcxäp hamuumdu'joot, tøø ja'a yhaxøøgcuhdujt yhøxhixy, y cab jaduhñ jiahmiejtsnä. ²⁵ Pø mänáanäm hajxy jaduhñ coo ja'a Diosmäjaagøxpä hajxy nhíjtäm, tsøg hajxy hamuumdu'joot pawädíjtäm.

²⁶ Cab hajxy nyajcumáayyämät; cab hajxy nniyagjootmä'tämät hamiñ haxøpy; cab hajxy cøxiä wiinä nniyhadsójcämät.

6

¹ Hermanodøjc, coo pøn tiu'udägóyyät, mee'xxieemy hajxy mmägäp mhané'emät, nej mijtsä Diosmäjaa mmøødän, weenä yhaxøøgpä yhøxhijxnä. Pero mnigwieendähadóøjöp hajxy coo mijts jaduhñ mnä'a tu'udägóobiät.

² Nibiuhbedøø hajxy neby hajxy jaduhñ

mmäjädá'agät, neby hajxy jaduñ mǵa'a tu'udägóyyät. Jaduñdsä Jesucristo miädia'agy hajxy mgudiúunät.

³ Pøñ yajcumayaamb je'eguiøxpä cooc tyijy miøjjä, caj ñä'a tøyyä coo miøjjä. Nä'a niwyi-inhøñp jaduñ. ⁴ Cøjwiinduum hajxy mniyhixøjät pø hoy hajxy tøø mgudiuñ. Y pø tøø hajxy hoy mgudiuñ, mänit hajxy mxoondá'agät. Pø tøø ja'a mmägu'ughajpä hajxy mbexy, cab hajxy nõcxy mniguiumayii. ⁵ Cøjwiinduum hajxy mniyajcopcø'øwøjät pø hoy hajxy mgudiuñ.

⁶ Pøñ jaduñ yajnahixøyyäp ja'a Diosmädia'agy, tsipcøxpä ofrenda hajxy yégät, mio'owøjät ja'a yajnahixøobiä.

⁷ Ca'a hajxy myajwiinhøñ; ñajuøobiä Dios neby hajxy nwiinmahñdyhátäm. Nej tøø mjäya'ayhatiän, høxtä jaduñ mguhbédät.

⁸ Pøñä Dioshespíritu panøcxp, je'e cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän; pero pøñ yhamdsoo cuhdujt yajtuumb, cab jaduñ jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän. ⁹ Tsøgä njoot hajxy møc pädáacäm; coo hajxy tehngajnä hoy nwädíjtämät, mänit hajxy jim nnøcxämät tsajpootyp coo yhabáatnät. ¹⁰ Hoy miänaajä ja'a jäya'ay hajxy mbuhbédät nägøxiä. Tsipcøxpädsä hermanodøjc hajxy mnä'ägädä puhbédät.

¹¹ Hamdsóojøch hädaa letra nhädiuñ, paady miøjjatiä. ¹² Pøñjaty mijts xjia wi'i ñämaaby coo hajxy myajcircuncidarhädät, paady hajxy jaduñ miäna'añ coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ cu'ughagujc. Hix, tsähgøøby hajxy jaduñ coo hajxy miädsibø'øwøjät ja'a

homiädia'agyquiøxpä, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. ¹³ Hoy hajxy näje'e tøø jia yajcircuncidarhaty, cabä Moisés jiecyquihdujt hajxy yajtuunä. Paady mijts hajxy xjia wi'i ñäma'ay coo hajxy myajcircuncidarhájpät, yajcumayaamb hajxy jaduñ ja'a mijtsøxpä. ¹⁴ Pero høøch, cáboch nmäna'añ coo mädyii miøjjä jiaančhä. Jagóoyyøch nmäna'añ coo miøjjä jiaančhä coočhä Jesucristo tøø xñähho'tu'udy cruzcøxp. Cábočhä njoot yaa nbädaacnä hädaa yaabä naaxwiin. Hoyyä jäya'ay hajxy waambaty jia mäná'anät, cáboch tii nmøjpädaacnä. Cáboch tii hadsojt nmøødän hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁵ Cab jaduñ ñeipiä pø tøø myajcircuncidarhaty o pø caj. Je'eduhñ tsoobáatnäp coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawiinjemy. ¹⁶ Pønä Diosmädia'agy hoy cudiuumb, je'eds hoyhajt weenhajt mo'owáañäp.

¹⁷ Páadyhøch chaa nnähxäguuuch nguhxäguuuchä coočhä Jesucristo miädia'agy tøø nmädiaacä. Y cooč jaduñ tøø ngudiuñ, páadyhøchä cuhdujt nmøødän. Páadyhøch hajxy tii xquia'a yajnämäañät.

¹⁸ Hermanodøjc, weenä Jesucristo hajxy xcwieendähaty. Amén.

El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Isthmus

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Guichicovi [mir], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Isthmus

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

4e564219-157f-5807-b810-47a15308b8b8